Voldstafetten

Nyhedsbrev fra og for VESTVOLD-GILDET
64. årgang nr. 2
februar 2026

FEBRUAR

Kaj Munk skrev ***Den blå anemone*** en tid præget af besættelse og frygt. Den spæde blomst, der bryder gennem den frosne jord, blev et billede på håb og stille modstand, når alt syntes fastlåst.
Vores tid er anderledes, men uroen er genkendelig: krig, splittelse og usikkerhed. Også nu kan håbet virke skrøbeligt. Derfor taler Munk stadig til os. Anemonen minder om, at mod og menneskelighed ofte begynder i det små – og at foråret kun kommer, hvis nogen turde lade det spire.
Ulla gr.3

~~~
~~~


INVITATION TIL
Italiensk Aften
Kom og oplev en aften i Italiens tegn!
Lækker mad, god vin
og hyggelig stemning.
Dato: 14 februar
Tid: 12.30
Sted: Rødovregaard
Vi glæder os til at se jer!
Pris 150 kr.
Afbud gruppevis senest
Den 6. februar 2026
23637231

INDKALDELSE TIL GILDETING
Tirsdag d. 3. marts 2026 kl. 13:00
i Kostalden på Rødovregård

1. Valg af dirigent
2. Valg af protokolfører
3. Gildemesterens beretning
4. Gruppeledernes beretninger
5. Laugs- og udvalgsformændenes beretninger
6. Behandling af indkomne forslag
7. Skatmesteren fremlægger de reviderede regnskaber for 1.1.2025 til 31.12.2025 og fremlægger budget for året 1.1.2026 til 31.12.2026 herunder fastsættelse af gildeskat.
8. Valg
   a) Valg af gildemester
   b) Valg af gildekansler
   c) Valg af gildeskatmester
9. Valg
   a) Valg af suppleant for gildeledelsen
      Valg af suppleant for gildekansler
      Valg af suppleant for gildeskatmester
   b) Valg af Gildets uddannelsesmedarbejder (GU)
   c) Valg af Gildets internationale medarbejder (GIM)
   d) Valg af Flagherold
      Valg af Dørherold
   e) Valg af 2 revisorer og 2 suppleanter for disse
10. Eventuelt

Forslag, bortset fra forslag til valg, der ønskes behandlet på gildetinget, skal være gildemesteren i hænde senest en måned før gildetingets afholdelse.
Med Gildehilsen
Gildekansler Kurt Lundsteen

NB. Gruppeledere bedes orientere gruppemedlemmer uden mail.

Netværket Hedeland inviterer til:

I-dag om Grønland

Lørdag den 7. marts 2026 kl. 10.00 i
Gildehuset Sct Agnes 2 B, Roskilde

Vi begynder med morgenkaffe og rundstykker.
Herefter vil **Martine Lind Krebs** med afsæt i sin nye bog *Monumentet - Billeder af Grønland i Danmark gennem 100 år* fortælle om Grønlands og Rigsfællesskabets udvikling.
Martine er journalist og antropolog og er opvokset i Grønland. Hun har arbejdet som journalist og redaktør på grønlandske medier og er forfatter til flere undervisningsmaterialer om Grønland og Rigsfællesskabet. Hun er forfatter til bogen "Billeder af Grønland i Danmark gennem 100 år".
Så er der frokost, smørrebrød, øl og vand.
Efter frokosten vil **Alf Tornberg** fortælle om udviklingen i Grønland gennem de sidste 50 år og om at opleve Grønland i dag. Alf har arrangeret mange rejser til Grønland.
Foredragene vil være ledsaget af billeder.
Pris kr. 100,-.
Tilmelding senest mandag den 2. marts til:
Jørgen Lauterbach, gildemester: Dsl402366@mail.jubii.dk, tlf. 2160 4372

REFERATER:

Nytårsgildehal lørdag 10. januar 2026 deltog 14 gildebrødre. Vi fik en hyggelig aften i en lille sluttet kreds (og lokalet var passende opvarmet!). Selve gildehallen blev gennemført fint med Bjarnes GM-tale, musik og Bodils '5-min Sct. Georg' om hendes spejdertid (selvom hun havde glemt sine briller). Så til bords med de 3 retter: Else s fantastiske tunmousse og Gaudium's luksusbuffet med efterfølgende chokolademoussekage. Mogens havde begået en tipskupon af den lidt svære kaliber (syntes jeg med kun 3 rigtige). Vi sluttede med broderkæde som vanligt og uddeling af blomster.


~~~
~~~

GRUPPEREFERATER:

Gruppe 1 Gruppemøde den 6/1-26.

Preben tilbød at holde gruppemødet, da jeg på det tidspunkt ikke kunne klare det.
Vi mødtes til en dejlig frokost og vi var fuldtallig for Margit deltog også.
Der var ikke rigtig nyt fra gildet, da det jo havde været juleferie, men jeg uddelte "Runde dage i Vestvold-gildet" til dem, der ønskede det og så vi ordnet kassen inden Preben gik over til vores emne om Danske Herregårde.

Han fortalte om **herregården Selsø.**
Hovedbygningen er opført i 1576 og ombygget i 1728-1734
Adelsmanden Jakob Ulfeldt som var en af rigets mægtigste mænd byggede Selsø. Ulfeldt familien solgte Selsø i 1624 og efter flere skiftende ejere blev Selsø købt af den driftige adelsdame Berte Skeel i 1682. Da hun døde uden at efterlade sig arvinger overtog hendes nevøer og niecer hendes righoldige gods og således endte Selsø i hendes niece Charlotte Amalie Skeel og dennes mand Christian Ludvig von Plessens eje, men de opholdt sig sjældent på Selsø.
I 1801 døde Christian Ludvigs barnebarn og arving, Christian Ludvig Scheel Plessen. Han havde heller ikke brugt Selsø, men hans enke Agathe Johanne, født von Qualen, flyttede ind og benyttede Selsø som enkebolig til sin død i 1829. Hun fik den sydlige ende af huset om-dekoreret i empirestil med perlegrå paneler og fine franske trykte tapeter.
Da Agathe døde blev huset forladt og stor frem til 1972 og forfaldt. Rummene blev tømt for møbler og blev brugt til opbevaring af korn, udrugning af fasaner, hundekennel og opbevaring af bistader og tørring af vasketøj for godsets ansatte. Denne brug skabte naturligvis forfald i rummene, men var samtidig med til at bevare huset, der (ganske mirakuløst) ikke blev revet ned som så mange herregårdsbygninger i slutningen af 1800-tallet og begyndelsen af 1900-tallet.
I 1972 forpagtede ægteparret Bernhard Linder og Grethe Gunnar Nielsen den forfaldne hovedbygning og gik i gang med at restaurere den nænsomt med hjælp fra frivillige og i samarbejde med bl.a. Nationalmuseets bevaringsafdeling. Året efter åbnede Selsø som museum.
I 1995 blev huset overdraget af Marina von Plessen af Scheel til Den Plessenske Selsøfond, hvorved museet blev en selvejende institution, der drives med midler fra billetindtægter og tilskud fra Frederikssund Kommune.

Birthe S.

Gruppe 2

13. januar mødtes gruppe igen hos Else (og Arne). Vi startede lækkert smørrebrød og ostebord så snakken kunne få noget at leve af. Vi klarede kassen (Vi overvejede de mange fødselsdage i år. Vi evaluerede nytårsgildehallen. Vi bliver nødt til at justere prisen på vores arrangementer eller tilpasse arrangements-serveringen. Vi talte om forslag til det kommende Gildeting, hvor gruppen vil foreslå at nedlægge 'Hjemmesiden'. Der er måske ikke så meget brug for den mere.
Vi fik tilmeldt os til forårsfesten.
Så var det Else s tur til at komme frem med dagens emne ***Dronning Margrethe 1. 1353 -1412.***
Else havde forberedt et meget grundigt indlæg. Her prøver jeg (med AI) at lave et sammendrag.
Dronning Margrethe I var en af middelalderens mest markante europæiske regenter og uden sammenligning den mest magtfulde kvinde i dansk middelalderhistorie. Hun regerede i praksis hele Norden og skabte **Kalmarunionen**, som forenede Danmark, Norge og Sverige + Finland under én krone. Margrete blev født i **1353** som yngste datter af kong **Valdemar Atterdag** og dronning **Helvig**. Hun voksede op i et politisk turbulent Danmark, men hendes opvækst var præget af uddannelse og stærke forbindelser. Allerede som seksårig blev hun forlovet med den norske konge **Håkon VI**, et

ægteskab der skulle sikre dansk indflydelse i Norden. Brylluppet fandt sted i 1363. Ægteparret fik sønnen **Oluf** i 1370. Eneste barn.
Margrethe trådte gradvist i karakter som magtfigur efter sin fars død i 1375. Her lykkedes det hende at få sin søn Oluf valgt som konge af Danmark – med sig selv som formynder. Da Håkon døde i 1380, blev Oluf også konge af Norge, og Margrethe styrede de facto begge riger.
Da Oluf døde i 1387 - kun 17 år gammel, blev Margrethe valgt som "fuldmægtig frue og husbonde og hele Danmarks riges formynder". En usædvanlig titel, der reelt gjorde hende til hersker af Danmark og Norge. Året efter blev hun også anerkendt som regent i Sverige.
Margrethes største bedrift var etableringen af **Kalmarunionen** i 1397. Denne union samlede Danmark, Norge og Sverige under én konge – hendes fostersøn **Erik af Pommern** – men det var Margrethe, der reelt holdt magten. Unionen var på dette tidspunkt Europas største statsdannelse målt i areal og omfattede også Finland, Island, Færøerne og Grønland.
Margrethes styring var kendetegnet ved:

- Centralisering af magten omkring hende selv
- Svækkelse af adlens indflydelse
- Effektiv administration og diplomatisk dygtighed
- En strategi for nordisk samarbejde mod det magtfulde Hanse-forbund

Margrethe var kendt for at være:

- Vis, beslutsom og tålmodig
- En stærk diplomat
- En strateg med fokus på stabilitet og statsopbygning

Hun arbejdede for at sikre:

- Fredelige forhold mellem adelen og kronen
- Genopbygning af kongemagtens økonomiske fundament
- Territoriale gevinster (fx tilbageførsel af skånske borge)

Margrethe døde i **1412** ved Flensborg, formentlig af pest under et besøg i Sønderjylland. Hun blev begravet i Sorø Klosterkirke, men kort efter flyttet til **Roskilde Domkirke**, hvor hendes sarkofag stadig kan ses. **Nils**

Gruppe 3

Referat gruppe3 møde 27.01.26
Vi mødtes hos Jørgen, men desværre manglede vi Birthe og Grethe. Vi startede med smørrebrød, øl og snaps. Herefter var vi klar til at gå i gang med de mere alvorlige ting.
Gruppeleder Ulla sørgede at kassen blev ajourført.
Så talte vi gildetinget og de 2 forslag der var indkommet.
Ulla gjorde opmærksom på forårsfesten den 14.02.26 kl.12,30
Derefter gennemgik vi de mange runde fødselsdage og jubilæer. der er i gildet i 2026.
Vi skal stå for Sct. Georgs Gildehallen, og Ulla fortalte, at hovedret og dessert er bestilt.
Så blev det **Kurts tur med et foredrag om det meget aktuelle Grønland.** Kurt fortalte om Grønlands historie, først om de første mennesker, som kom til Grønland for 4500 år siden, det var indvandrere fra Canada. Disse tidlige folk, blandt andet Saqqaq og Dorset kulturerne levede som fangere og jægere. Omkring 1200 kom Thulekulturen, som er forfædre til nutidens Inuitter.
I slutningen af 900-tallet kom nordboerne, med den kendte Erik den Røde.
Men omkring 1400-1450 forsvandt nordboerne pludseligt, måske på grund af sygdom eller klimaforværring (den lille istid) og konflikter. Grønland var igen udelukkende beboet af Inuitter, og i 1721 kom Hans Egede for at genkristne befolkningen. Det markerede begyndelsen af Danmarks kolonisering af Grønland. Kolonitiden medførte mange forandringer. Kristendommen og det danske sprog samt den europæiske samfundsstruktur medførte tab af traditionelle leveformer. I 1814 blev Norge afstået til Sverige og Grønland kom til at høre under den danske konge.

I forbindelse med salget af De Vestindiske Øer i 1917, fik Danmark en officiel erklæring om, at USA anerkendte Danmarks suverænitet over hele Grønland; Danmark erklærede derefter formelt hele Grønland for underlagt dansk styre i 1921. I 1953 ophørte Grønlands status som koloni, og landet blev en del af Kongeriget Danmark. Grønland fik samme juridiske status som Danmark. I 1979 fik Grønland hjemmestyre, hvilket gav grønlænderne mere politisk indflydelse. I 2009 blev dette udvidet til selvstyre, som gav Grønland kontrol over flere områder, blandt andet råstoffer og sprog. Grønlandsk (kalaallisut) blev det officielle sprog.
I dag er Grønland et moderne samfund med stærke traditioner. Landet står over for både muligheder og udfordringer, blandt andet i forhold til klimaændringer, økonomi og ønsket om mulig selvstændighed. Grønlands historie spiller en vigtig rolle i den nationale identitet og i debatten om fremtiden. Grønlands historie er historien om tilpasning, overlevelse og forandring. Fra de første fangere til nutidens selvstyre har Grønland udviklet sig i samspil med naturen og omverdenen. At forstå Grønlands historie giver os også en bedre forståelse af Grønlands rolle i verden i dag.
Samlet areal: ca. 2.166.086 km² - 2.486.000 km².
Heraf Isfrit areal: Ca. 410.500 km². Svarende til ca. 81% isdækket.
Grønlands befolkningstal er lavt, ca. 56.500-56.800 indbyggere (2025), hvilket giver verdens laveste befolkningstæthed. Hovedstaden er Nuuk, og de fleste bor i byer og bygder langs kysten.
Fra nord til syd er Grønland 2.670 km Fra øst til vest er Grønland 1.050 km
Grønlands højeste punkt er Gunnbjørns Fjeld med sine 3.733 meter over havets overflade
Grønlands sydligste punkt hedder Kap Farvel
Grønlands nordligste punkt på fastlandet er Kap Morris Jessup (Amerikansk filantrop)
Grønlands vestligste punkt er Kap Alexander. Grønlands østligste punkt hedder Nordostrundingen.

Referent Ulla.

~~~
~~~